

Wijziging wet dieren in verband met actualisatie van de diergezondheidsregels

De 7 IAK-vragen:

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding voor het wetsvoorstel is de nieuwe Europese diergezondheidsverordening (Animal health regulation) die 21 april 2021 van toepassing wordt (PbEU 2016, L 84). Op dat moment zal de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren worden ingetrokken en worden de nationale diergezondheidsregels op de Wet dieren gebaseerd. Daarom treden de artikelen van de Wet dieren met betrekking tot diergezondheid op 21 april 2021 in werking. Omdat die regels al in juli 2011 zijn vastgesteld is bekeken of de Wet dieren op onderdelen actualisatie behoeft. Op die onderdelen heeft dit wetsvoorstel betrekking.

2. Wie zijn betrokken?

Voor het hele proces van de totstandkoming van de diergezondheidsverordening en de uitvoering daarvan in Nederland heeft het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een klankbord van betrokken partijen opgericht. In deze klankbordgroep hebben de volgende partijen zitting:

- Avined
- Centrale Organisatie voor de Vleessector
- Dibevo
- Dierenbescherming
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde
- Land- en Tuinbouworganisatie Nederland
- Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders
- Nederlandse Melkveehoudersvakbond
- Nederlandse Vereniging van Dierentuinen
- Nederlandse Zuivelorganisatie
- Producentenorganisatie Varkenshouderij
- Royal GD B.V. (Gezondheidsdienst voor dieren)
- Sectorraad paarden
- Stichting Brancheorganisatie Kalversector
- Topigs Norsvin
- Vee & Logistiek Nederland

De voorgenomen wijzigingen in het wetsvoorstel zijn in deze klankbordgroep besproken.

3. Wat is het probleem?

Het voorstel is om de Wet dieren op drie punten te actualiseren en daarnaast een aantal technische wijzigingen door te voeren. Bij de actualisatie gaat het bij twee van de drie punten om het schrappen van een bepaling die niet langer nodig is.

Ten eerste schrijft de wet nu voor dat nadere regels worden gesteld over de modellen van de kentekenen en waarschuwborden. Het voorstel is om niet langer in regelgeving voor te schrijven hoe die borden eruit moeten zien. Die regels kunnen namelijk belemmerend werken, omdat de eisen aan techniek voor vormgeving, ontwerp en fabricage vastliggen en er in de markt ontwikkelingen zijn op dit vlak. Het is ook niet nodig dat in regelgeving is vastgelegd hoe deze borden eruit zien. De borden dienen slechts ter informatie en hebben geen zelfstandig rechtsgevolg. Daarom is het voorstel om dit voorschrift te laten vervallen.

Ten tweede wordt voorgesteld de bepaling te schrappen op grond waarvan de minister regels vaststelt over de vergoeding van taxateurs. Zij taxeren dieren, producten en voorwerpen die in het kader van dierziektebestrijding geruimd of vernietigd moeten worden. De benodigde taxatiediensten worden door middel van een aanbesteding door de overheid ingekocht. In dat kader worden ook afspraken gemaakt over de vergoeding voor taxateurs. Daar is dus geen regelgeving voor nodig.

Tot slot is er verbetering mogelijk in de effectieve en efficiënte aanpak van dierziekten. Het is gebleken dat het soms nodig kan zijn dat een houder van dieren zelf derden informeert over een verdenking of een besmetting. Een voorbeeld is de situatie waar bij dieren van een houder een bepaalde ziekte geconstateerd wordt en die houder dieren verkocht heeft in de periode voorafgaand aan het vaststellen van die ziekte. Het kan zijn dat de houder deze informatie uit eigen beweging geeft. Echter, als de houder dit niet doet bestaat nu niet de mogelijkheid af te dwingen dat de houder zelf derden, zoals de kopers van zijn dieren, informeert. Dit kan een efficiënte en effectieve aanpak van een dierziekte belemmeren.

4. Wat is het doel?

De wijzingen hebben drie doelen. Ten eerste te zorgen dat de regelgeving correct is, ten tweede overbodige regels te schrappen en ten derde bij te dragen aan effectieve en efficiënte aanpak van dierziekten.

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

De overheid heeft bij preventie, bewaking en bestrijding van bepaalde dierziekten een rol. Die kan voortkomen uit concrete verplichtingen in Europees recht, maar kunnen ook nationaal ingegeven zijn. De reden daarvoor is dat bepaalde dierziekten niet met normale bedrijfsmiddelen bestreden kunnen worden, maar een effectieve bestrijding van die ziekten alleen mogelijk is door overheidsoptreden. Ook kan de overheidsinterventie bij een bepaalde ziekte gelegen zijn in het feit dat de dierziekte een gevaar voor de volksgezondheid kan vormen.

6. Wat is het beste instrument?

Als sprake is van een verdenking of besmetting met een bepaalde dierziekte bij dieren van een houder, kan het nodig zijn dat ten behoeve van de houder derden daarover zelf informeert. Weigert de houder dat, dan is een wettelijke bevoegdheid nodig om die houder daartoe te verplichten. Het inzetten van deze bevoegdheid zal overigens alleen gebeuren als dat niet anders kan. Informeert de houder uit eigen beweging derden, dan is het niet nodig om gebruik te maken van deze bevoegdheid.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het vervallen van de grondslag voor regels over waarschuwingsborden en kentekenen en vergoedingen voor taxateurs hebben geen gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu. De toevoeging van de mogelijkheid om een houder van dieren te verplichten derden te informeren over een besmetting met een dierziekte of een verdenking daarvan bij zijn dieren kan gevolgen hebben voor de houder die het betreft. Die houder moet tijd investeren in het bereiken van die derden. Hoeveel tijd dat kost kan niet op voorhand bepaald worden, aangezien dat sterk samenhangt met de kenmerken van het concrete geval, zoals aan hoeveel mensen de houder dieren heeft verkocht.